

REFERAT Ældre- og Omsorgsudvalget_2018-21 d. 20-08-2018

Mødedato Mandag d. 20. august 2018 kl. 20:15

Mødested Udvalgsværelse 2

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Lukket.....	4
Startredegørelse for lokalplan for Generationernes Frederiksberg - Ingeborggården.....	5
Status 2017 for rapportering af utilsigtede hændelser.....	8
Afreportering af klager i 2017 på Ældre- og Omsorgsudvalgets område.....	13
Budgetforslag 2019 - Ældre- og Omsorgsudvalget.....	16
2. Forventet regnskab 2018.....	17

Punkt 76: Meddelelser

00.22.00-P35-82-18

Sagsfremstilling

Formanden orienterede om baggrunden for meddelelsepunkt nr. 1 nedenfor om Generationernes By vedrørende udpegning af medlemmer til bedømmelsesudvalg for nyt plejecenter og nye byrum på Betty Nansens Allé.

Rådmand Thyge Enevoldsen og Alexandra Dessoy er udpeget til bedømmelsesudvalget.

1. Generationernes By: Udpegning af medlemmer til bedømmelsesudvalg for nyt plejecenter og nye byrum på Betty Nansens Allé

I forbindelse med etableringen af nyt plejecenter og nye byrum på Betty Nansens Allé besluttede Kommunalbestyrelsen den 26. februar 2018 (sag nr. 24), at der nedsættes et bedømmelsesudvalg samt at der indhentes navne fra valggrupperne på medlemmerne til bedømmelsesudvalget. Bedømmelsesudvalget består af i alt 7 deltagere, hvor Kommunalbestyrelsen er repræsenteret ved 5 deltagere. Borgmesteren er formand, og relevante fagudvalg (Ældre- og Omsorgsudvalget og By- og Miljøudvalget) skal hver udpege to medlemmer til bedømmelsesudvalget. FFB's organisationsbestyrelse udpeger to medlemmer. Bedømmelsesudvalget understøttes af forvaltningen, KAB, rådgivere samt Ældrerådet og Handicaprådet.

Det bemærkes, at Betty 3 udbydes som udbud med forhandling, i modsætning til et traditionelt udbud med projektkonkurrence. Dette indebærer et krav om, at der foretages en evaluering med udgangspunkt i de aftalte tildelingskriterier og de underliggende delkriterier.

Der er desværre ikke indmeldt medlemmer til deltagelse i bedømmelsesudvalget, og forvaltningen anmoder derfor om, at der senest den 27. august udpeges medlemmer til bedømmelsesudvalget. Der vil blive arrangeret en introduktion til processen i forbindelse med udvalgsaftenen den 17. september 2018.

Punkt 77: Lukket

02.00.00-P20-1-16

Punkt 78: Startredegørelse for lokalplan for Generationernes Frederiksberg - Ingeborggården

01.02.05-P16-10-17

Resume

Der har været afholdt arkitektkonkurrence om et plejeboligbyggeri kombineret med klubhus for Frederiksberg Boldklub ved Troels-Lunds Vej/Jens Jessens Vej. By- og Miljøudvalget skal på baggrund af startredegørelsen tage stilling til igangsætning af udarbejdelsen af en lokalplan med tilhørende kommuneplantillæg der muliggør vinderforslaget.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget tog startredegørelsen til efterretning. Et revideret bilag 1 blev omdelt, idet det udsendte bilag manglede visse illustrationer. Bilaget i alle relevante udvalg opdateres.

Indstilling

By- og Miljøområdet indstiller til By- og Miljøudvalget,

1. at der på baggrund af arkitektkonkurrencens vinderforslag udarbejdes lokalplan, der muliggør opførelse af projekt for et plejeboligbyggeri kombineret med klubhus for boldklub ved Troels-Lunds Vej
2. at der udarbejdes kommuneplantillæg, der tillader byggeri med en bebyggelsesprocent, der giver en byggemulighed på 18.590 m² (ca. 185 %) og etageboligbebyggelse kombineret med offentlige formål i form af idræts- og bevægelsesfaciliteter, fritidsfunktioner, kulturelle aktiviteter og caféer der knytter sig til områdets funktion.

By- og Miljøområdet indstiller til Kultur- og Fritidsudvalget og Ældre- og Omsorgsudvalget at startredegørelsen for lokalplan for et plejeboligbyggeri kombineret med klubhus for boldklub ved Troels-Lunds Vej tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Baggrund

På hver sin side af en offentlig sti ligger Plejehjemmet Ingeborggården og Frederiksberg Boldklub. I dag har de to huse ingen kontakt. Plejehjemmet slutter med et hegn mod stien, og boldklubben vender sig naturligt mod boldbanerne på den anden side. De utidsvarende forhold giver anledning til at tænke på hvordan et nyt samlet hus og byrummene omkring udformes, så de to institutioners beboere og brugere, unge som gamle, får gavn af hinanden og hinandens funktioner og på en måde så projektet åbner dørene for, og giver kvalitet til, nærområdet og naboerne. Der er derfor udskrevet en totalentreprise-konkurrence 'Ingeborggårdenden - Generationernes by' og fire teams har deltaget. Efter bedømmelsen er der valgt et projekt fra G.V.L. Entreprise A/S med RUBOW Arkitekter A/S, BBP Arkitekter A/S og DOMINIA A/S som rådgivere.

Projektområdet

Området ligger ved Troels-Lunds Vej med villabebyggelse på den nordlige side og etagebebyggelser på sydsiden. Vest for området ligger de store åbne arealer med boldbaner og nord herfor de store idrætsbygninger; Frederiksberghallerne og K.B. Hallen. Øst for området ligger ældreboligbebyggelsen Kastanjehaven og flere uddannelsesinstitutioner.

Ingeborggården er opført i 1972 i brutalistisk stil i 4 etager og klubhuset i 2 etager er bygget i 1995. Denne del af Frederiksberg er primært udbygget i mellem- og efterkrigsårene og har en anden karakter end det klassiske Frederiksberg. Det er mere sammensat med kontrastfyldte materialer og volumner og har store skalaspring mellem de små villahaver og de store boldbanearealer. Der skabes endvidere en magfoldighed med mange forskellige anvendelser, såsom boliger, kloster, plejehjem, boldklub mm. Peter Bangs Vej ligger KB Hallen S-togsstation og Peter Bangs Vejs S-togsstation og Flintholm Metrostation ligger længere mod nord. Ved Roskildevej ligger Ålholm S-togsstation. S-tog, metro og buslinjer giver god adgang til Storkøbenhavn. Buslinjer på Roskildevej og Peter Bangs Vej forbinder til det centrale Frederiksberg.

Hovedgreb og arkitektur

Vinderprojektet er udformet i harmoni med områdets forskellige overordnede strukturer som et rationelt byggeri med et unikt, organisk aktivitetslandskab. Det fletter stien ind i projektet, så der både skabes kontraster og muligheder.

Bygningen trækker sig mest muligt tilbage i forhold til villaerne på nordsiden af Troels-Lunds Vej og tager de syd for liggende etagebebyggelsers struktur op. Bygningens planløsning, med to sammensatte 'plusser', giver korte facader og varierende uderum, der spiller sammen med naboområder og nabobebyggelser. Bebyggelsens vestlige 'plus' mod boldbanerne bliver i 6 etager og det østlige 'plus' i 5 etager. Plejecenteret får nutidige og attraktive boliger og fællesarealer og boldklubben gode klubhusfaciliteter. De aktive uderum kobles med den slyngede sti og placeres i den vestlige ende ud mod boldbanerne. Mødet mellem funktionerne beriger hinanden i projektet.

Bebyggelsen udformes med facader i lys gul/sandfarvet tegl med store vinduesåbninger og terrasser. Stueetagen har søjlegangsmotiver og har primært udadvendte funktioner, hvor generationerne kan mødes.

I vedlagte startredegørelse er angivet en række opmærksomhedspunkter og fokuspunkter for det videre projektudviklings- og lokalplanarbejde.

Trafik og parkering

Tilkørsel og parkering disponeres sådan at hovedadgang og varelevering sker fra nord og med adgang til supplerende parkering og varelevering mod øst. Al parkering forudsættes etableret på terræn. Der vil i lokalplanforslaget indarbejdes placering af nedkørsel til mulig fremtidig parkeringskælder fra hovedankomstarealet. Cykelparkering etableres på terræn tæt ved indgangspartier og overdækket mod øst under bygning. Der opleves generelt mangel på parkeringspladser i lokalområdet. Derfor vil By- og Miljøområdet se på mulighederne for at øge antallet af parkeringspladser i nærområdet i forbindelse med den generelle parkeringsoptimering i kommunen.

Opholdsarealer og ubebyggede arealer

Bebyggelsen disponeres i en kompakt 5-6 etages struktur, der frigør et stort areal i gadeplan til etablering af ialt 6 byrum: Ingeborgplads med parkering ved hovedindgange, Park n' play og Parkeringslunden mod øst med mulighed for aktiviteter og parkering, Den Hemmelige have til beboerne, der suppleres af store begrønnede terrasser oppe på etagerne, Sportstorvet hvor stien føres henover nedgang og forareal til klubhuset og Street zone hvor stien føres under klubhuset og gennem et aktivitetsområde, før den møder Troels-Lunds Vej. I forbindelse med videreudviklingen af udearealerne vil der være en intensiv inddragesproces af naboerne med bl a. flere åbent hus arrangementer.

Kommuneplan 2017

Området er omfattet af Kommuneplan 2017's rammeområder 2.B.13 og 2.O.11 til henholdsvis etageboliger i maksimalt 6 etager med maksimal bebyggelsesprocent på 160, og offentlige formål i form af idræts- og bevægelsesfaciliteter, fritidsfunktioner, kulturelle aktiviteter, caféer og restauranter, konferencefaciliteter samt kontorhverv, der naturligt knytter sig til områdets funktion i maksimalt 2 etager og med maksimal bebyggelsesprocent på 50. Projektets hovedtanke er at smelte de to funktioner; plejecenter og boldklub sammen, så der skal udarbejdes et kommuneplantillæg, med et nyt rammeområde, der giver mulighed for denne blandede anvendelse.

Bebyggelsesprocenten er ud fra konkurrenceprogrammet 180 og dermed ikke i overensstemmelse med kommuneplanen. Ud fra ønske om mindre ændringer i plejecenterets og klubhusets indretning vurderes det at bebyggelsesprocenten kan stige og det anbefales derfor at fastsætte den til 185 % i kommuneplantillægget. I lokalplanprocessen skal det fastsættes om stien, der delvist løber under en del af bebyggelsen, henholdsvis løber som en bro hen over Sportstorvet, skal udskilles som sin egen sti-matrikel eller skal være en del af den nye samlede matrikel for bebyggelsen. Hvis stien får sin egen matrikel vil det fragå grundarealet for bebyggelsen. I så fald anbefales det at hæve bebyggelsesprocenten så der samlet fortsat blive mulighed for at opføre 18.590 m². Kommuneplantillægget vil fastholde muligheden for bebyggelse i op til 6 etager.

Der stilles jf. kommuneplanens parkeringsnorm krav om 1 cykelparkeringsplads pr. 100 m² plejebolig og 1 pr. 25 m² institution og undervisning svarende til 208 pladser. Der stilles jf. kommuneplanens parkeringsnorm krav om 1 bilparkeringsplads pr. 200 m² plejebolig og 1 pr. 150 institution og undervisning svarende til 94 pladser. Der stilles jf. kommuneplanens parkeringsnorm krav om, at 100% af parkeringen skal etableres under terræn ved bebyggelsesprocenter over 150. Alle parkeringskrav kan jævnfør kommuneplanen vurderes konkret ved de aktuelle anvendelser. Der er i det politisk vedtagne konkurrenceprogram stillet krav om 180 cykelparkeringspladser, 77 bilparkeringspladser på terræn med optionsmulighed for 15 pladser i P-kælder. Der vil i lokalplanen blive fastsat parkeringskrav ud fra konkret vurdering.

Der stilles jf. kommuneplanens opholdsnorm krav om 30% opholdsareal i forhold til etagearealet for plejeboliger og 10% opholdsareal i forhold til etagearealet for servicearealer, køkken og boldklubben, svarende til samlet ca. 4.660 m², der fordeles på terræn og på store fælles altaner.

Der er i skel rundt om plejecenteret og i gårdhaverne en række træer, der er over 25 år. Det er vurderet, at disse kan fældes, og der vil i lokalplanen blive stillet krav om genplantning af et tilsvarende antal træer. Hele matriklen kan således blive omdannet i henhold til vinderforslaget.

Politisk behandling

Lokalplanen er principiel, da der skal udarbejdes kommuneplantillæg. Behandlingen af sagen vil således ske i både By- og Miljøudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen.

Bæredygtighed

Der er i konkurrenceprogrammet lagt op til, at byggeriet skal kunne opnå DGNB-certificering til minimum sølv- og gerne guld-mærke.

By- og Miljøområdets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at en lokalplan med tilhørende kommuneplantillæg, kan danne grundlag for det valgte projekt. Det kan danne rammen for et godt moderne plejecenter kombineret med attraktive boldklubfaciliteter, på en måde så de to funktioner og de forskellige aldersgrupper kan få glæde af hinanden og fungere side om side og sammen. Den ny bebyggelse vil invitere nærområdets beboere og brugere indenfor, lige som de aktive uderum vil blive et tilskud til lokalområdet. Lokalplanen skal sikre, at Ingeborggården og boldklubben opføres som en integrerende helhed, der trækker sig mest muligt ind på midten af grunden og ved sin struktur opdeler bygningskomplekset i relativt korte facadelængder. Lokalplanen skal sikre, at bebyggelsen opføres i lys gullig/sandfarvet tegl med et klassisk, rytmisk facadeudtryk, der passer ind i konteksten og tilfører stedet karakter og blivende værdi. Bebyggelsen skal spille sammen med de 6 uderum med bløde landskabselementer, store træer og beplantningen på terrasserne. Det dynamiske aktivitetsbånd langs stien, der fletter sig ind i bebyggelsen, skal skabe en modvægt til det modulære byggeri.

Forvaltningen vurderer samlet, at en ændring til blandet anvendelse og en på en gang klassisk og moderne bebyggelse vil have en positiv effekt på området som helhed, og at bygning og uderum samlet set kan få en inviterende og åben karakter.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget og Ældre- og Omsorgsudvalget
JD/RLN

Bilag

Startredegørelse Ingeborggården, rev. 20.08.18

Bilag 2 - Parkerings- og opholdsnotat

Punkt 79: Status 2017 for rapportering af utilsigtede hændelser

29.00.00-K07-1-18

Resume

Frederiksberg Kommune har udarbejdet Årsrapport for arbejdet med utilsigtede hændelser for 2017. Denne holdes op mod den primo juni 2018 udsendte nationale Årsberetning fra Dansk Patientsikkerhedsdatabase 2017. Data fra patientsikkerhedsarbejdet i Frederiksberg Kommune er en vigtig del i det fremadrettede forbedringsarbejde i forhold til at sikre sammenhæng og kvalitet i leverancerne.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. tog status på utilsigtede hændelser i 2017 til efterretning, og
2. godkendte, at Årsrapport for patientsikkerhed 2017 (Bilag 1) sendes til orientering i Ældrerådet og Handicaprådet.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller:

1. at status på utilsigtede hændelser i 2017 tages til efterretning
2. at "Årsrapport for patientsikkerhed 2017" (Bilag 1) sendes til Ældrerådet og Handicaprådet til orientering.

Sagsfremstilling

Sundheds- og Omsorgsudvalget, nu Ældre- og Omsorgsudvalget, blev i sag nr. 57 og Socialudvalget blev i sag nr. 50 d. 12/6 2017 sidst orienteret om Status på utilsigtede hændelser for 2016. Det er 5. gang, at udvalgene får denne status, hvor der i sagsfremstillingen er inddraget de samme parametre, som i forrige sager, så Frederiksbergs resultater kan sammenlignes med de nationale.

Om utilsigtede hændelser

En utilsigtet hændelse er karakteriseret ved, at plejen eller behandlingen af en borger ikke går som ventet. Hændelsen giver typisk en oplevelse af, at "det burde ikke være sket" eller "det burde have været gjort bedre" og senere, når systemet har lært af fejlen og er blevet klogere, "det sker ikke i dag med den nye viden, vi har." Den utilsigtede hændelse omfatter fejl og hændelser, som ikke skyldes borgerens sygdom, og som har, eller kunne have medført skade for borgeren, og som i mange tilfælde kunne være forebygget. Det er vigtigt at tydeliggøre at "nærved-hændelser" altså også er rapporteringspligtige, da der også er meget læring herfra i forhold til at forbedre arbejdsgangene. Nærved- hændelserne opdages i tide og har ingen konsekvens for borgerne, men tæller med i det samlede antal utilsigtede hændelser. Som et eksempel på en utilsigtet hændelse, der reelt forekommer, er forkert medicinering, tryksår (liggesår) eller faldulykker på baggrund af et nedsat funktionsniveau eller borgerens selvbestemmelsesret. Det er ønskeligt med få utilsigtede hændelser, men det er også vigtigt at få rapporteret de hændelser, der sker, til brug for kvalitetsudviklingen. Antallet af rapporterede utilsigtede hændelser i 2017 er steget både i Frederiksberg kommune og i de øvrige kommuner. For Frederiksberg Kommunes side tilskrives stigningen, at læringstilgangen via kvalitetsarbejdet i sikre hænder, har medført større fokus på at registrere hændelser og nærvedhændelser i forbindelse med plejen for samtidig sætte ind med forbedringsindsatser i forhold til samme.

Rapportering af utilsigtede hændelser har på det kommunale område været lovpligtigt siden oktober 2010 i forbindelse med genoptræning, sundhedsfaglig pleje og forebyggelse og sundhedsfremme. Rapporteringen understøtter således den kvalitetsudvikling, der finder sted i kommunen, hvor læring i forbindelse med hændelser bliver drøftet åbent og uden sanktioner.

Patientsikkerhed er en vigtig indsats, der fortløbende skal holdes fokus på og understøttes ledelsesmæssigt, for at det giver læringsmæssig værdi for medarbejderne og derved bedre pleje og behandling til borgerne. Det gælder ikke kun på Frederiksberg, men i hele landet. Det er også vigtigt at være opmærksom på, at det er lokale medarbejdere, der er udpeget til at sagsbehandle og kategorisere de indkomne utilsigtede hændelser og trods introduktion til brug af kriterier og sagsbehandlersystemet, må der også påregnes en vis individualitet i kategoriseringen. Det er også lokalt, der træffes beslutning om at afvise en sag, hvis den ikke skønnes at leve op til kriterierne. Rapporteringssystemet er således ikke et statistisk fuldt validt system, men skal bruges vejledende i forhold til emne og læringsindhold. Områderne der fra starten

var rapporteringspligtige udgjorde medicinering, erhvervede infektioner, patientuheld og sektorovergange. I praksis modtages og behandles alle hændelser, der kan bidrage til bedre patientsikkerhed. Selve rapporteringen sker via Dansk patientsikkerhedsdatabase, DPSD. Det er de enkelte enheder (plejecentrene, Hjemmeplejen, Sundhedsplejen og botilbuddene), der opretter hændelserne.

Patienters og pårørendes rapporteringsmulighed

Fra september 2011 har det også været muligt for borgere og pårørende at rapportere om utilsigtede hændelser. I 2017 er der på landsplan rapporteret og sagsafsluttet 3415 utilsigtede hændelser fra patienter og pårørende, hvilket fremgår af Årsberetning 2017 for Dansk Patientsikkerhedsdatabase. Her kan det også læses, at af de 3415 rapporter, udgør 2593 rapporter fra patienterne og 822 fra pårørende, hvilket er en stigning af rapporter fra patienter og et fald i pårørendes rapportering ift. de foregående år. (Bilag 2)

Det samme billede kan ikke ses i Frederiksberg Kommune, hvor der ikke er modtaget rapporter fra borgere, men 5 rapporter fra pårørende i 2017.

Det, der rapporteres om, er oplevede svigt ved :

- Medicinhåndtering. På et botilbud, oplever de pårørende ikke at denne er korrekt håndteret. Der er ikke sket nogen skade for beboeren. Efterfølgende viser det sig at medicinindtagelse kan undværes.
- Kommunikation: Der blev ikke givet oplysninger videre fra hjemmehjælp til hjemmesygeplejerske ved behov for sårpleje. Dette førte til indlæggelse af borgeren pga. infektion.
- Behandling: Der blev ikke målt vitalværdier og undersøgt for urinvejsinfektion i det omfang de pårørende oplevede det nødvendigt. Arbejdsgange er forbedret i forhold til dette.
- Pleje: En borger med demenssygdom formår at gå fra plejehjem med dørsikring. Ingen skade for borger. Det er en vanskelig problematik, da beboere ikke må låses inde. Der følges op på problematikken fortløbende og afsøges forbedringer via sikre arbejdsgange, teknologi, og tæt dialog med de pårørende.

Alle hændelserne har skabt læring og ledelsen har inviteret de pårørende til dialog. Disse rapporter er værdifulde for forståelsen af, hvordan borgere og pårørende oplever kommunens leverancer. Via de pårørendes deltagelse i hele behandlingsforløbet, er de særligt gode til at opdage problemer med sikkerheden. Der er derfor fortsat fokus på at udbrede kendskabet til rapporteringsmuligheden for borgere og pårørende, hvilket underbygges af udlevering af en lokalt udarbejdet Frederiksberg Pjece, der omtaler rapporteringsmuligheden som en konstruktiv måde, at viderebringe egne oplevelser og komme med forslag til forbedringer.

Status på utilsigtede hændelser 2017

Af den nationale årsberetning for 2017 fremgår det, at der i 2017 blev rapporteret 211.873 utilsigtede hændelser i Danmark. (Bilag 2) Frederiksberg Kommunes andel af disse er 1719. Frederiksberg Kommune huser ca. 1,8% af landets borgere, mens kommunens rapporteringer udgør ca. 0,8 % af de samlede rapporteringer.

På nationalt plan stiger antallet af hændelser fra kommunerne, og den udvikling afspejler sig også i Frederiksberg Kommune. Det vurderes, at stigningen i antallet af utilsigtede hændelser fra 2016 til 2017 i højere grad skyldes en større ibrugtagning af rapporteringssystemet end en ringere patientsikkerhed i kommunen. Dette underbygges dels af det faktum at hjemmeplejen i højere grad har taget rapporteringsværktøjet til sig og dels af, at udbredningen af I sikre hænder (se afsnittet Metoder til at minimere utilsigtede hændelse herunder) til hele Sundheds- og Omsorgsområdet har medført et øget fokus på at rapportere utilsigtede hændelser om tryksår, medicinfejl, fald og infektioner. Ved de indførte tavlemøder i I sikre hænder indsatsen, indsamles der dagligt observationer om evt. tryksår, fald og infektioner, mhp. at iværksætte forebyggelse og disse data er også rapporteringspligtige i databasen for utilsigtede hændelser.

Opgørelse over alvorlighedsgraden af utilsigtede hændelser i Frederiksberg / hele landet i 2016 og 2017

Skade-kategori	Frederiksberg 2016	Frederiksberg 2017	Hele landet 2016*	Hele landet 2017*
Ingen	73,6 %	73,6 %	63,9 %	64,1 %
Mild	21,0 %	19,3 %	27,6 %	26,6 %

Moderat	5,0 %	6,8 %	7,3 %	8,2 %
Alvorlig	0,3 %	0,1 %	1,1 %	1,0 %
Dødelig	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %
	100 % (n= 1190)	100% (n= 1.719)	100 % (n= 189.467)	100% (n= 211.873)

*Hændelser fra alle landets kommuner

I ovenstående tabel afspejles alle nærved-hændelser i nogle af de 73,6% af hændelserne, der har 'Ingen' skade

<i>Fordeling på lokationer</i>	2016	2017
Plejeboliger	858	1307
Hjemmesygeplejen	54	108
Hjemmeplejen	26	145
Sociale botilbud	129	57
Træning	112	93
Andet	11	9
I alt	1190	1719

Af ovenstående tabel fremgår det, at af de 1719 rapporterede utilsigtede hændelser, er 1307 rapporteret af kommunens plejeboliger, 57 af de sociale botilbud, 93 af træningsområdet, 108 og 145 af hhv. hjemmesygepleje og hjemmeplejen.

Det faktum, at der rapporteres flere utilsigtede hændelser fra plejeboligerne, kan ikke ses som et udtryk for, at der sker flere fejl i plejeboliger end andre steder, men kan ses i sammenhæng med, at der samlet set leveres flere sundhedsindsatser i plejeboligerne. I de sociale Botilbud ses mere end en halvering af de rapporterede hændelser og her kan der dels være tale om en forbedring af indsatsen på medicinhåndteringsområdet, hvilket kan underbygges af 2 veloverståede risikobaserede tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed, hvor der ikke har været anmærkninger på medicinhåndteringen. Der er fremadrettet opmærksomhed på at sikre, at fald i rapporterede hændelser ikke skyldes nedsat fokus på området.

De hyppigste hændelser (812) er medicineringsfejl, dernæst kommer patientuheld (702), som primært dækker over faldhændelser. Alle hændelserne kan ses i grafen over hændelser s. 5 i Frederiksberg Kommunes "Årsrapport for patientsikkerhed 2017" (Bilag 1).

Hvad har hændelserne betydet for borgerne?

Af det samlede antal hændelser (1719), som er rapporteret i 2017 gælder:

- I 73,6 % af hændelserne er der ingen skade for borgerne. Dette skyldes, at langt de fleste hændelser opdages inden, de har medført gener for borgeren. Dette viser, at medarbejderne følger Sundhedsstyrelsens krav om kontrol før udførelse.
- I 19,3 % af hændelserne kategoriseres mild skade, som typisk dækker over blå mærker og hudafskrabninger efter fald.
- I 6,8 % af hændelserne kategoriseres moderat skade, der dækker over forbigående skade, som kræver behandling hos praktiserende læge, eller øget plejeindsats eller indlæggelse på hospital. Disse skader er som oftest skader efter

fald, hvor behandling eller indlæggelse bliver nødvendig pga. en flænge eller mistanke om knoglebrud.

- I 0,1 % af hændelserne klassificeres skaden, som værende alvorlig. Disse hændelser dækker over indlæggelse pga. hoftebrud og indlæggelse pga. forværring af sygdom, hvor hurtigere indgriben kunne have været sat ind.
- I 0,2 % af hændelserne er der klassificeret med dødelig udgang. Den ene omhandler borger på botilbud, der springer ud fra 2. sal og trods hurtigt livreddende førstehjælp senere afgår ved døden i ambulancen. Resultatet af personalets efterfølgende drøftelse af hændelsen var, at man ikke kunne forudse at hændelsen ville opstå. Den anden hændelse omhandler forsinkelse i opstart af hjælp hos sengeliggende borger pga. kommunikationsbrist ved telefoni. Hændelsesanalysen har sikret guideline værktøjer om tydelig kommunikation, der skal sikre at budskabet kommer frem til dem, der skal handle på det. Det skal bemærkes, at det ikke er entydigt, hvorvidt en rettidig opstart af hjælp ville kunne have forhindret borgerens død.

For alle kommunerne er 64,1% af de rapporterede hændelser vurderet til at have 'Ingen skade', hvor Frederiksberg ligger på 73,6 %. Frederiksberg Kommune ligger således over gennemsnittet i kategorien "ingen skade" og én forklaring kan være at den proaktive kontrol af egne handlinger før udførelse, der bl.a. ligger i I sikre hænder tilgangen i stigende grad bruges.

Metoder til at minimere de utilsigtede hændelser

Hvert år udarbejdes "Årsrapport for patientsikkerhed" (Bilag 1) i Frederiksberg kommune med dels en redegørelse for de utilsigtede hændelser, og dels et afsnit om, hvad der gøres fremadrettet for at minimere de utilsigtede hændelser. Det er ønskeligt med få utilsigtede hændelser, men det er også vigtigt at få rapporteret de hændelser, der sker, til brug for kvalitetsudviklingen. En moden patientsikkerhedskultur, der er åben om fejl, skal løbende understøttes ledelsesmæssigt og italesættes som den lærende organisation, hvor rapportørerne oplever respekt og at deres rapporteringer bruges aktivt til forebyggelse.

I Frederiksberg Kommune får ledere og risikokoordinatorer for de respektive områder automatisk tilsendt en samlet liste over sidste måneds rapporterede utilsigtede hændelser, hver den 1. i måneden. På baggrund heraf, drøftes hændelserne på faglige møder, hvorefter der kan aftales afprøvning af kvalitetsforbedrende tiltag, der øger patientsikkerheden.

Risikomanageren tager initiativ til afholdelse af en hændelsesanalyse ved hændelser med alvorligt udfald, ved stort læringspotentiale og når flere af kommunens aktører har del i en hændelse og har behov for at drøfte snitfladeproblematikker. Formålet er at afklare om eksisterende samarbejdsaftaler mellem interne aktører i kommunen (Hjemmeplejen, de private leverandører, plejecentre, Døgnrehabiliteringsenheden, Visitationen) er sikre og sammenhængende.

Der kan også afholdes hændelsesanalyser med deltagelse af regionen og kommunen, når borgerforløbet er tværsektorielt. Her bliver spørgsmålene 1) Hvad skete der? 2) Hvordan kunne det ske? 3) Hvilken læring er der kommet ud af det? og 4) Hvad skal der ændres på? besvaret. Af kommunens årsrapport fremgår en oversigt over de hændelser, der har dannet grundlag for hændelsesanalyser i 2017. (Bilag 1)

Proaktiv tilgang

Den proaktive tilgang til patientsikkerhedsarbejdet har fyldt meget via Frederiksberg Kommunes deltagelse i projekt "I sikre hænder", som løb fra 2013 til 2016. Det var Sundheds og Ældreministeriet, KL og Dansk Selskab for Patientsikkerhed, der stod bag projektet, der nu er overgået i et egentligt kvalitets og forbedringsprogram, som i 2017 er udbredt til hele Sundheds- og Omsorgsområdet. Hele den kommunale hjemmepleje, alle kommunale og selvejende plejecentre og Døgnrehabiliteringsenheden i Frederiksberg Kommune arbejder nu med alle pakkerne fra I sikre hænder. Infektionspakken har fra Dansk Selskab for Patientsikkerheds side primært været tiltænkt plejehjem og lign., men kan også bruges som inspiration i hjemmeplejen.

I korte træk er formålet med I sikre hænder indsatsen, at den rigtige borger, får den rigtige pleje/ behandling, på det rigtige tidspunkt, hver gang. Medarbejderen får gennem deltagelse i de daglige tavlemøder indsigt i at arbejde systematisk med tjeklisteværktøjer og skal dagligt reflektere over egne og andres indsamlede observationer. De fælles tavlemøder, der faciliteres af trænede medarbejdere, der kender til forbedringstankegangen, skal hjælpe kollegaer med at være kritiske overfor de indsamlede data og tage stilling til, om der skal forbedres på praksis. Det kan være en beboer, der har tabt sig 2

kg på en måned. Dette skal analyseres i forhold til mulig opstået sygdom eller andre forhold, der medfører nedsat madindtagelse.

I Frederiksberg Kommune har arbejdet med at skabe en bevidst patientsikkerhedskultur været i gang siden 2011 og vi kan nu se at rapportering af utilsigtede hændelser er blevet bredt yderligere ud som følge af I sikre hænder deltagelsen. Der er således mange aktiviteter i Frederiksberg kommune for at tænke forbedringsfokus ind i arbejdsgangene.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget og Socialudvalget den 20. august 2018

Bilag

Bilag 1 - Årsrapport 2017 patientsikkerhed

Bilag 2 - Årsberetning Dansk Patientsikkerhedsdatabase 2017

Punkt 80: Afrapportering af klager i 2017 på Ældre- og Omsorgsudvalgets område

00.00.00-K00-1-18

Resume

Ældre- og Omsorgsudvalget får en gang årligt forelagt en sag vedrørende behandling og afrapportering af klager. Afrapporteringen omfatter klager over forvaltningens afgørelser behandlet af Ankestyrelsen (realitetsklager) og centralt modtagne klager over sagsbehandlingen stilet til borgmester, udvalgsformand, direktør eller sundheds- og omsorgschef (formalitetsklager). Denne sag vedrører klager afsluttet i 2017. Sagen forelægges til udvalgets orientering med henblik på efterfølgende orientering til Ældrerådet og Handicaprådet.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. tog sagen til efterretning og
2. godkendte, at sagen sendes til orientering i Ældrerådet og Handicaprådet.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller,

1. at sagen tages til efterretning, og
2. at sagen sendes til Ældrerådet og Handicaprådet til orientering.

Sagsfremstilling

Sagen blev behandlet af Ældre- og Omsorgsudvalget den 28. maj 2018 (pkt. 55) og blev udsat efter drøftelse. Udvalget ønskede en præcisering af sagen vedrørende resultat af klager for så vidt angår centralt modtagne formalitetsklager omhandlende kategorien service.

Ældre- og Omsorgsudvalget får en gang årligt forelagt en sag vedrørende behandling og afrapportering af klager. Disse afrapporteringer omfatter både klager over forvaltningens afgørelser behandlet af Ankestyrelsen (realitetsklager, dvs. klager over afgørelser truffet af forvaltningen) og centralt modtagne klager (formalitetsklager, dvs. klager over sagsbehandlingen/kommunens service stilet til borgmester, udvalgsformand, direktør eller sundheds- og omsorgschef).

Denne afrapportering vedrører klager, der er afsluttet i 2017.

Det samlede antal klager for 2017 og 2016 er:

Sagstype	2017	2016
Realitetsafgørelser fra Ankestyrelsen	89	62
Centralt modtagne formalitetsklager	30	28

Den enkelte klages årsag og resultat er vist skematisk i bilag 1 og 2. Denne form gør det muligt at danne sig overblik over fremtrædende klagepunkter på de enkelte hovedområder, samt om klagerne fx har givet anledning til beklagelse eller indskærpelse af praksis i de pågældende enheder.

Derudover angives i bilag 3-6 efter ønske fra Ældre- og Omsorgsudvalget en skematisk oversigt over resultatet af klager vedrørende centralt modtagne formalitetsklager omhandlende kategorien service.

I det omfang der i øvrigt måtte opstå sager, som vedrører kvaliteten af forvaltningens sagsbehandling, fx på baggrund af principielle praksisændrende afgørelser fra domstolene eller Ankestyrelsen eller i forbindelse med sager af særlig aktualitet, bliver udvalget orienteret særskilt herom.

Antal af henvendelser

Sundheds- og Omsorgsafdelingen behandler og håndterer hver dag en lang række telefoniske og personlige henvendelser. Der træffes afgørelser og leveres praktisk indsats for borgerne i eget hjem, på plejehjem mv. - i alt ca. 2.000 afgørelser i

kvartalet. Antallet af klager skal derfor holdes op imod denne daglige indsats med berøringsflader til mange borgere på forskellig vis.

Formål med klagebehandling

De primære formål med klagesagsbehandlingen er:

- At sikre en korrekt og kvalificeret behandling af sagerne, herunder foretage relevant tilpasning af praksis i forhold til Ankestyrelsens afgørelser.
- At sikre en lærings- og evalueringskultur, herunder en god dialog og kommunikation med borgerne, således at formalitetsklager i videst muligt omfang undgås både i forhold til den konkrete borger, og desuden for at tiden og ressourcerne kan koncentreres om kerneopgaven.

Realitetsklager behandlet af Ankestyrelsen

Ankestyrelsen træffer afgørelse i sager, hvor en borger har klaget over kommunens afgørelse (realitetsklager), og hvor kommunen ikke giver borgeren fuldt medhold i klagen. På Ældre- og Omsorgsudvalgets område drejer det sig fx om afgørelser vedrørende omfanget af hjemmehjælp eller bevilling af hjælpemidler.

Ankestyrelsen har behandlet 89 klagesager på Sundheds- og Omsorgsafdelingens område i 2017. Af de 89 sager er 58 stadfæstet, 8 er ændret og 23 er hjemvist til fornyet behandling i kommunen. Til sammenligning behandlede Ankestyrelsen i 2016 62 klagesager.

Stadfæstelsesprocent i 2017 er på 65 pct., mens den i 2016 var på 68 pct. Landsgennemsnittet for 2017 er på 63 pct.

Ændringsprocenten i 2017 er på 9 pct., mens den i 2016 var på 13 pct. Landsgennemsnittet for 2017 er på 6 pct.

Den mindre nedgang på 3 pct.-point i andelen af stadfæstelser modsvares af en nedgang på 4 pct.-point i andelen af ændrede afgørelser. Samlet set viser stadfæstelsesprocenten og ændringsprocenten for 2017 således, at lovgivningen generelt bliver fulgt, og at der i langt de fleste sager bliver truffet korrekte afgørelser med fyldestgørende begrundelser.

Hjemvisningsprocenten i 2017 er på 26 pct., mens den i 2016 var på 19 pct. Landsgennemsnittet for 2017 er på 30 pct.

Hjemvisningsprocenten er steget med 7 procentpoint fra 2016 til 2017, men ligger fortsat lavere end landsgennemsnittet, der som oplyst er på 30 pct.

Resultatet af Ankestyrelsens behandling af klagesager på Sundheds- og Omsorgsafdelingens område ligger således på niveau med resultatet på landsplan, idet tallet for stadfæstelser og hjemvisninger er lidt bedre end landsgennemsnittet, mens antallet af ændringer ligger lidt over.

Klagetallet skal samtidig ses i lyset af, at Sundheds- og Omsorgsafdelingen generelt har et øget fokus på borgerens retssikkerhed. Det betyder konkret, at Sundheds- og Omsorgsafdelingen i 2017 har gennemført en stor revisiteringsproces i forlængelse af budget 2017. Der er således truffet langt flere afgørelser i 2017 end i 2016, hvilket har betydning for det overordnede sammenligningsgrundlag.

Forvaltningen hæfter sig ved, at Sundheds- og Omsorgsafdelingen i de fleste sager, der bliver påklaget, træffer afgørelser, der bliver stadfæstet i Ankestyrelsen. Ligesom antallet af Ankestyrelsens ændringer af afgørelser er faldet. Det viser, at lovgivningen bliver fulgt, og at der i langt de fleste sager bliver truffet korrekte afgørelser med fyldestgørende begrundelser.

Forvaltningen vil fortsat arbejde målrettet med kvaliteten i afgørelserne og herunder minimere hjemvisningsafgørelserne fra Ankestyrelsen. Dette både af hensyn til borgerne, som ved hjemvisninger må vente længere tid på at få en endelig afgørelse i deres sag, og af hensyn til ressourceforbruget i forvaltningen. Det er ikke et mål i sig selv at undgå, at afgørelser bliver ændret i Ankestyrelsen, da praksis i mange tilfælde fastlægges gennem Ankestyrelsens prøvelse af forvaltningens skøn i konkrete sager. Det er derfor en vigtig del af forvaltningens arbejde med klagesager at medvirke til at afklare tvivlsspørgsmål vedrørende lovfortolkningen på de enkelte områder.

Der henvises til bilag 1 for en uddybende gennemgang af klagesager behandlet i Ankestyrelsen.

Centralt modtagne formalitetsklager

De centralt modtagne klager (formalitetsklager) er stilet til borgmester, direktør, udvalgsformand eller sundheds- og omsorgschef og kan fx angå ventetid på plejebolig, utilfredshed med genoptræningstilbud eller servicen på et plejehjem,

fx kvaliteten af den leverede mad.

Der er modtaget 30 centrale klager i 2017 på Sundheds- og Omsorgsafdelingens område.

Til sammenligning blev der i 2016 modtaget 28 centrale klager. I de 30 klager er indregnet borgere, som klager flere gange, således at én borger, der fx klager to gange, er opgjort som to klager. Antallet af klager vurderes dog fortsat lavt sammenholdt med tallet for forvaltningens sager og den samlede mængde kontakt med borgere.

Det er forvaltningens vurdering, at det fortsatte fokus på mundtlig, dialogbaseret klagesagsbehandling, hvor forvaltningen tager initiativ til at afholde møder med borgerne og de enheder, der er klaget over, er medvirkende til et forholdsvis lavt antal klager på Ældre- og Omsorgsudvalgets område også i 2017.

Forvaltningen vil fortsætte indsatsen i forhold til de centralt modtagne formalitetsklager og anvende klagerne som et værdifuldt oplysnings- og læringsgrundlag både på centralt og decentralt niveau.

Der henvises til bilag 2 - 6 for en uddybende gennemgang af de centralt modtagne klager.

Det foreslås, at denne afrapportering af klagesagsbehandling på Ældre- og Omsorgsudvalgets område ligesom tidligere sendes til Ældrerådet og Handicaprådet til orientering.

Vedlagte skes bilag indeholder afrapportering af klager behandlet i Ankestyrelsen i 2017 (bilag 1) og centralt modtagne klager, som er færdigbehandlet i forvaltningen i 2017 (bilag 2) samt de af centralt modtagne klager omhandlende service vedr. henholdsvis hjemmeplejen og hjemmesygeplejen (bilag 3), genoptræning og rehabilitering (bilag 4), hjælpemidler og visitation (bilag 5) og plejehjem (bilag 6).

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget 20. august 2018.

Historik

Sagen blev behandlet af Ældre- og Omsorgsudvalget den 28. maj 2018 (pkt. 55) og blev udsat efter drøftelse.

Bilag

Bilag 1 - ÆOU Klagesager behandlet i Ankestyrelsen 2017

Bilag 2 - ÆOU Centralt modtagne klager

Bilag 3 - ÆOU Afrap. af centrale klager - service (hjemmeplejen)

Bilag 4 - ÆOU Afrap. af centrale klager - service (genoptræning)

Bilag 5 - ÆOU Afrap. af centrale klager - service (hjælpemidler)

Bilag 6 - ÆOU Afrap. af centrale klager - service (plejehjem)

Punkt 81: Budgetforslag 2019 - Ældre- og Omsorgsudvalget

00.30.10-S00-7-17

Resume

Budgetforslaget for 2019 forelægges med henblik på høring i fagudvalgene.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget drøftede budgetforslag 2019.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget drøfter budgetforslag 2019 og oversender eventuelle bemærkninger på udvalgets område til behandling i Magistraten.

Sagsfremstilling

Udvalget forelægges hermed budgetforslaget for 2019. Budgetforslaget består af to dele. Den første del, som vedlægges denne sag, indeholder den overordnede økonomi for hele kommunen og de enkelte udvalg. Herudover indeholder denne del for hvert udvalg en beskrivelse af udvalgets aktiviteter samt en række indholdsmål, der er centrale for udvalgets arbejde, ligesom der for hvert udvalg er beskrevet, hvilke strategiske udfordringer, der arbejdes med på de respektive udvalg.

Den anden del er et teknisk budgetforslag, hvor der er en mere teknisk gennemgang af de enkelte udvalg. Det tekniske budgetforslag offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Gældende for de to dele af det administrative budgetforslag er, at de er udarbejdet med udgangspunkt i en budgetramme, svarende til budgettet for 2018. Herudover er eventuelle ændringer som følge af politiske beslutninger eller opgaveændringer indarbejdet. Ligesom sidste år er der indarbejdet de ændringer, der følger af 2. finansielle orientering. Dermed har det været muligt at indarbejde konsekvenserne af kommuneaftalen, herunder ændringer på tilskud- og udligningsområdet. De økonomiske nøgletal for hele kommunen samt for de enkelte udvalg er således opdateret.

Økonomi

Det administrative budgetforslag på udvalgets område udgør i alt 872,5 mio. kr. i 2019 stigende til 888,5 mio. kr. i 2022 (2019-priser).

Hertil kommer et anlægsbudget på 56,1 mio. kr. i 2019 (jf. direktionens anlægsplan for 2019) - i alt 566,5 mio. kr. i hele budgetperioden, inkl. overslagsår.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Fagudvalg og Magistraten den 20. august 2018, Magistraten den 27. august 2018.

Bilag

Budgetforslag 2019 politiske bemærkninger

Punkt 82: 2. Forventet regnskab 2018

00.30.14-S00-28-17

Resume

Sagen indeholder forvaltningens anden forventning til årets regnskabsresultat for driftsudgifter og indtægter på det skattefinansierede område, der tilsammen udgør kommunens strukturelle balance. Herudover indgår forventningen til kommunens anlægsudgifter og –indtægter, det brugerfinansierede område og de øvrige finansielle poster for på den måde at opgøre det samlede forventede årsresultat. Endelig opgøres den forventede kassebeholdning ultimo 2018.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget tog orienteringen vedrørende 2. forventet regnskab til efterretning.

Indstilling

Direktionen indstiller, at udvalget tager orienteringen vedrørende 2. forventet regnskab til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagen indeholder forvaltningens anden forventning til årets regnskabsresultat for driftsudgifter og indtægter på det skattefinansierede område, der tilsammen udgør kommunes strukturelle balance. Herudover indgår forventningen til kommunens anlægsudgifter og –indtægter, det brugerfinansierede område og de øvrige finansielle poster for på den måde at opgøre det samlede forventede årsresultat. Dernæst opgøres den forventede kassebeholdning ultimo 2018.

Endelig har der været et fokus på overholdelsen af henholdsvis service- og anlægsramme i henhold til den indgåede aftale om den kommunale økonomi for 2018 mellem KL og regeringen samt på overholdelsen af Frederiksberg Kommunes flerårige styringsstrategi på det specialiserede område.

De væsentligste konklusioner i 2. forventet regnskab er opsummeret i boksen nedenfor.

Boks 1: Væsentligste konklusioner i 2. forventet regnskab 2018.

Merforbrug på service	Der er samlet set et forventet merforbrug på 12,0 mio. kr. på tværs af udvalg, svarende til en afvigelse på 0,3 pct. i forhold til servicerammen for Frederiksberg Kommune, der efter 2. forventede regnskab udgør 3.993 mio. kr.
------------------------------	---

Forvaltningen vil på baggrund af det konstaterede pres arbejde målrettet på at nedbringe de konstaterede udfordringer frem mod 3. forventet regnskab. Under udvalgsgennemgangen er en beskrivelse af de initiativer, som de enkelte udvalg har iværksat.

Merforbrug på overførselsudgifterne	På overførselsudgifter er der samlet set et forventet merforbrug på 26,6 mio. kr., der primært vedrører merudgifter til forsikrede ledige, samt regulering af aktivitetsbestemt medfinansiering af regioner.
--	--

Pres på anlægsrammen	Efter 2. forventet regnskab resterer der at blive identificeret mindreforbrug for yderligere 38,2 mio. kr. for at kunne udmønte den negative anlægspulje. Niveaue for restudfordringen er højere end på samme tidspunkt sidste år, hvilket indikerer et muligt pres på anlægsrammen.
-----------------------------	--

Forvaltningen arbejder med en ændret periodisering af anlægsprojekter, der vil kunne modgå et eventuelt merforbrug, således anlægsrammen for 2018 overholdes.

Kassebeholdning

Samlet set for 2018 forventes der et kassetræk på 127,8 mio. kr. og en kassebeholdning ultimo året på 785,4 mio. kr. inklusiv deponering.

Dette er en forøgelse af det forventede kassetræk på 54,1 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, hvilket hovedsageligt skyldes netto merudgifter vedrørende tilskud og udligning.

1. Drift

Driftsområdet udgøres af service- og overførselsudgifterne, herunder aktivitetsbestemt medfinansiering.

1.1 Driftsudgifter inden for servicerrammen

Samlet set er der et forventet merforbrug på 12,0 mio. kr. efter tillægsbevillinger i forhold til budgettet for 2018, svarende til en afvigelse på 0,30 pct., jf. tabel 1.

Tabel 1: Serviceudgifter i forhold til budget 2018

Serviceudgifter (mio. kr.)	Servicerrammen	2. forventet regnskab 2018 efter tillægsbevillinger	Afvigelse 2018	Afvigelse (%) 2018
Serviceudgifter	3.993,2	4.005,1	12,0	0,30%

Merforbruget dækker over udfordringer på flere udvalg, hvilket betyder, at der på de pågældende udvalgsområder fortsat er behov for en stram økonomisk styring, der kan dæmpe udgiftspresset, og forvaltningen arbejder for at holde afvigelserne inden for budgettet.

Forvaltningen vil have et særskilt fokus på at overholde budgettet i indeværende år. Der vil i forbindelse med den udvidede månedsrapport ultimo august, der fremlægges for Magistraten den 1. oktober, ske en genvurdering på baggrund af de seneste måneders forbrug, for at sikre, at Frederiksberg holder sig inden for budgettet i 2018.

Status og bevillinger

Tabel 2 nedenfor viser de indmeldte afvigelser, og ansøgte tillægsbevillinger i forhold til det korrigerede budget.

Tabel 2: Oversigt over afvigelser på service

Serviceudgifter (mio. kr.)	Korr. Budget 2018 2.FR*	2.FR 2018	Afvigelse	Foreslåede tillægsbevillinger - Kassen	Foreslåede tillægsbevillinger Usikkerhedspuljen	Afvigelse efter tillægsbevillinger**
01 Magistraten	691,4	699,1	7,8	4,4	3,3	0,1
02 Bolig- og Ejendomsudvalget	101,0	100,6	-0,3	-0,1	-0,2	0,0

03 Undervisningsudvalget	792,9	794,3	1,4	0,1	0,0	1,4
04 Ældre- og Omsorgsudvalget	855,0	865,9	10,8	3,4	0,0	7,4
05 Kultur- og Fritidsudvalget	177,1	178,0	0,9	0,0	0,0	0,9
06 Børneudvalget	696,9	699,1	2,2	0,6	0,0	1,7
07 Socialudvalget	457,9	463,6	5,7	0,0	0,0	5,7
08 By- og Miljøudvalget	118,8	113,3	-5,5	0,2	-1,6	-4,2
09 Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	14,1	14,1	0,1	0,1	0,0	0,0
10 Sundheds- og forebyggelsesudvalget	79,4	78,4	-1,0	0,0	0,0	-1,0
Forventet regnskab 2018	3.984,4	4.006,5	22,1	8,7	1,5	12,0

*Korrigeret budget er her vist efter opdaterede P/L skøn og tekniske ændringer som de fremgår af tabel 3. Der er derfor en difference imellem bilag 1 og 3 og tabel 2, da indmeldinger og datamaterialet er lavet før de nye P/L skøn.

**At summerne ikke stemmer i tabellen skyldes afrundinger i de bagvedliggende beregninger, hvor der regnes med flere decimaler.

Som det fremgår af tabel 2, så er der til 2. forventet regnskab indmeldt et samlet forventet merforbrug på 22,1 mio. kr. Af dem vedrører merudgifter som følge af ny lovgivning (DUT) 8,7 mio. kr. Disse foreslås tillægsbevilget med modpost på kassen, da Frederiksberg er blevet kompenseret på finansiering og med en ændring på servicerrammen. Det foreslås, at der yderligere tillægsbevilges netto 1,5 mio. kr. med modpost på usikkerhedspuljen, hvilket giver et samlet forventet merforbrug på 12,0 mio. kr. for 2018. Dette er en forbedring på 3,3 mio. kr. i forhold til 1. forventet regnskab, hvor der var indmeldt et forventet merforbrug på 15,3 mio. kr.

Merforbruget skyldes primært udfordringer på Sundheds- og Omsorgsområdet. Ligeledes er der fortsat udfordringer på Socialudvalgets område, hvor der forventes merforbrug på blandt andet særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU). Sidste år blev målsætningen om, at specialområdets udgifter maksimalt må udgøre en andel på 17,8 pct. af servicerrammen ikke overholdt, idet udgifterne på specialområdet samlet set udgjorde 18,0 pct. Såfremt de ansøgte tillægsbevillinger til 2. forventet regnskab vedtages, vil specialområdets samlede budgetterede udgifter udgøre 17,7 pct. af servicerrammen i 2018, hvilket ligger inden for målsætningen.

Frederiksberg Kommune har et princip om, at merforbrug forudsættes imødegået ved rettidig styring. Det påhviler derfor de enkelte udvalg at sikre budgetoverholdelse, og at kendte merforbrug ikke bliver strukturelle.

Direktionen indstiller, at der søges tillægsbevilget 1,5 mio. kr. i 2. forventet regnskab, som følge af merforbrug, jf. tabel 2, og at de bevilges med modpost på usikkerhedspuljen, der dermed nedskrives. Desuden søges tillægsbevilget 8,7 mio. kr. vedrørende ny lovgivning (DUT) med modpost på kassen, hvor kommunen er kompenseret tilsvarende. Der tillægsbevilges alene merforbrug, der i 2. finansielle orientering er blevet defineret som udfordringer, der håndteres direkte i direktionens budgetforslag for 2019-22, samt udgifter til DUT. Status på usikkerhedspuljen findes i særskilt afsnit nedenfor.

Udvalgsgennemgang

Det forventede merforbrug dækker over en række modsatrettede tendenser på de enkelte udvalg, der vil blive gennemgået nedenfor, de enkelte afvigelser fremgår af bilag 1.

På Magistratens område forventes der samlet set et merforbrug på 7,8 mio. kr., hvoraf 4,4 mio. kr. er merudgifter som følge af DUT, som kommunen kompenseres for. Det yderligere merforbrug dækker over flere modsatrettede forventninger. Der forventes således merudgifter i forbindelse med AES (Arbejdsmarkeds Erhvervssikring), arbejdsskader og tjenestemandspensioner, udgifter til lægeerklæringer samt udbudsplanen. Udfordringerne vedrørende udbudsplanen

følges og håndteres i forbindelse med 3. forventet regnskab. Disse forventede merudgifter modgås dog delvist af merindtægter vedrørende råden over vejareal samt en re-periodisering af godtgørelse. Der søges tillægsbevilling vedrørende AES, arbejdsskader og tjenestemandspensioner for samlet 7,7 mio. kr. Direktionen indstiller, at disse tillægsbevilges.

På Bolig- og Ejendomsudvalgets område forventes der et samlet mindreforbrug på 0,3 mio. kr. Dette dækker over mindreudgifter til byfornyelse på 1,2 mio. kr. samt merudgifter på i alt 1,0 mio. kr. primært vedr. ejendomsskatter og drift af konservatoriegrunden. Derudover er der mindreudgifter på 0,1 mio. kr., der vedrører DUT. Det samlede mindreforbrug søges tillægsbevilget.

På Undervisningsudvalgets områder forventes merudgifter for 1,4 mio. kr. 0,1 mio. kr. vedrører DUT, der søges tillægsbevilget. Det resterende omhandler udfordringer vedrørende specialundervisning. I den udstrækning, at ikke det ikke er muligt at sikre budgetoverholdelse indenfor specialundervisningsområdet, vil der blive foretaget tilbagehold på centrale fælleskonti indenfor den øvrige del af Undervisningsudvalgets driftsramme. Udfordringen foreslås håndteret fremadrettet gennem effektiviseringsforslagene, der fremlægges ifm. oplægget til budget 2019.

På Ældre- og Omsorgsudvalgets område forventes der samlet set et merforbrug på 10,8 mio. kr., hvoraf 3,4 mio. kr. vedrører DUT, der søges tillægsbevilget. Den yderligere udfordring skyldes hovedsageligt et forventet strukturelt merforbrug vedrørende hjælpemidler, specialiseret rehabilitering, vederlagsfri fysioterapi samt institutioner under boligtilbud. Herudover forventes der et merforbrug hos den kommunale hjemmepleje. Der er dog også konstateret nedgang i aktiviteten på hjemmeplejeområdet, hvorfor mindreudgifter hertil delvist modgår ovenstående forventede merforbrug.

Forvaltningen vil følge budgetudfordringerne tæt frem mod 3. forventet regnskab 2018 og her tage de nødvendige initiativer for at reducere afvigelsen så meget som muligt blandt andet ved at se nærmere på, hvordan Den Kommunale Hjemmepleje kan tilpasse sine udgifter. I budgetprocessen vil der blive peget på en række konkrete effektiviseringsforslag inden for udvalgets område, som kan bidrage til finansiering af de strukturelle udfordringer

På Kultur- og Fritidsudvalgets område forventes der samlet set et merforbrug på 0,9 mio. kr. Dette dækker over udfordringerne vedrørende udgifter til ejendomsdriften af KU.BE. Der arbejdes på at finde en løsning inden for udvalget.

På Børneudvalgets område forventes et merforbrug på 2,2 mio. kr., hvoraf 0,6 mio. kr. vedrører DUT, der søges tillægsbevilget. De resterende 1,6 mio. kr. vedrører tilbud til børn og unge med særlige behov. I den udstrækning, at det ikke er muligt at sikre budgetoverholdelse indenfor tilbud til børn og unge med særlige behov, vil der blive foretaget tilbagehold på centrale fælleskonti indenfor den øvrige del af Børneudvalgets driftsramme. Udfordringen foreslås håndteret fremadrettet gennem effektiviseringsforslag, der fremlægges ifm. oplægget til budget 2019.

På Socialudvalgets område forventes der samlet set et merforbrug på 5,7 mio. kr. primært som følge af forventede merudgifter vedrørende Borgerstyret Personlig Assistance (BPA) og fortsat stigende udgifter til Særligt Tilrettelagte Uddannelsesforløb (STU). Samlet set er udfordringen på Socialudvalgets område reduceret med 1,5 mio. kr. i forhold til 1. forventet regnskab, hvor der blev givet en samlet tillægsbevilling på 1,9 mio. kr. SSA vil følge budgetudfordringerne tæt frem mod 3. forventet regnskab 2018 og her tage de nødvendige initiativer for at reducere afvigelsen så meget som muligt samt arbejde på at finde en varig løsning på udfordringen vedr. STU.

På By- og Miljøudvalgets område forventes der samlet set et mindreforbrug på 5,5 mio. kr. Dette vedrører primært forventede merindtægter for parkeringslicenser og gebyrer samt mindreudgifter til vejafvandingsbidrag. Mindreudgifterne vedrørende vejafvandingsbidraget på i alt 2,6 mio. kr. søges tillægsbevilget. Det samme gør merudgifter til lovliggørelse af belysningskabe på 1,1 mio. kr., samt 0,2 mio. kr. der vedrører DUT, hvorfor der samlet søges tillægsbevilling på -1,3 mio. kr. under udvalget.

På Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets område forventes merudgifter som følge af DUT på 0,1 mio. kr., der søges tillægsbevilget.

På Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets område forventes samlet set mindreudgifter på 1,0 mio. kr. vedrørende astmaindsats og børnetandpleje.

1.2 Udgiftsneutrale og tekniske ændringer af budgettet

Til 2. forventet regnskab søges om en række tekniske og udgiftsneutrale tillægsbevillinger. Efter indgåelse af Økonomiaftalen for 2019 melder KL en række ændringer af kommunernes økonomi. Her indgår en opdateret udmelding for pris og lønfremskrivning, som mekanisk ændrer servicerrammen og finansieringen for kommunerne, og derfor indarbejdes i udvalgenes budgetter. Ligeledes søges der med 2. forventet regnskab om udgiftsneutrale omplaceringer

imellem udvalg, som fremgår af bilag 3k, samt en korrektion af usikkerhedspuljen under Magistraten på 0,8 mio. kr. for at sikre sammenhæng imellem servicerramme og budget.

Samlet nedjusterer dette korrigeret budgettet med 11,8 mio. kr. i 2018 med modpost på kassen. Da disse ændringer af budgettet endnu ikke er tillægsbevillet, og er kommet efter indmeldinger til 2. forventet regnskab, fremgår de ikke bilagsmaterialet, men er medtaget her for at vise de mest opdaterede talmateriale. Tabel 3 opsummerer ændringerne til korrigeret budget, som søges tillægsbevilliget med denne sag med modpost på kassen.

Tabel 3. Udgiftsneutrale og tekniske ændringer af budgettet

Serviceudgifter (mio. kr.)	Korr. Budget 2018 1.FR	Udgiftsneutrale omplaceringer	P/L og tekniske ændringer	Ansøgte tekniske tillægsbevillinger - kassen	Korr. Budget 2018 2.FR
01 Magistraten	692,1	2,9	-0,8	-0,8	691,4
02 Bolig- og Ejendomsudvalget	101,3	0,7	-0,4	-0,4	101,0
03 Undervisningsudvalget	795,2	0,1	-2,3	-2,3	792,9
04 Ældre- og Omsorgsudvalget	858,7	0,7	-3,7	-3,7	855,0
05 Kultur- og Fritidsudvalget	177,5	-0,1	-0,4	-0,4	177,1
06 Børneudvalget	699,0	-2,9	-2,1	-2,1	696,9
07 Socialudvalget	459,1	-0,7	-1,3	-1,3	457,9
08 By- og Miljøudvalget	119,4	-0,5	-0,6	-0,6	118,8
09 Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	14,1	0,0	0,0	0,0	14,1
10 Sundheds- og forebyggelsesudvalget	79,7	-0,2	-0,3	-0,3	79,4
I alt	3.996,2	0,0	-11,8	-11,8	3.984,4

At summer ikke stemmer, skyldes afrundinger, og at bagvedliggende beregninger regner på flere decimaler

*Tillægsbevillinger i ovenstående tabel fremgår ikke af budgetterne i bilag 1 og 3, da 2. forventet regnskab er lavet før opdaterede P/L skøn.

Ændret pris og lønskøn

KL har udmeldt ændrede skøn for pris- og lønudviklingen for 2016-18, der overordnet set ligger lavere end de skøn, der er anvendt i kommunernes budgetlægning for 2018. I økonomiaftalen indgår derfor en reduktion af de samlede serviceudgifter på 0,7 mia. kr. for kommunerne samlet set, og Frederiksberg Kommunes andel af dette er 12,7 mio. kr., som kommunernes servicerrammen for 2018 vil blive reduceret med. I 2. forventet regnskab er udmøntningen sket igennem en regulering af de enkelte konti med de nye pris- og lønskøn, således at de enkelte budgetposter automatisk bliver bragt i overensstemmelse med de reviderede skøn. Enkelte konti er udeladt, da de ikke kan ændres, selvom rammen ændrer sig. Dette vedrører afregning med andre offentlige myndigheder (køb og salg) samt tilskud og overførsler (tjenestemandspensioner, overførsler til personer og øvrige tilskud). Disse områder udelades, idet der her entydigt er tale om områder, hvor kommunen gennem allerede fastsatte takster og satser eller politiske beslutninger har forpligtet sig på et bestemt udgifts- eller indtægtsniveau.

En regulering af de enkelte konti ud fra ovenstående principper vil medføre en reduktion af det korrigerede budget på 12,7 mio. kr. Det indstilles, at udmøntningen af servicerrammereduktionen som følge af de reviderede pris- og lønskøn

udmøntes som anbefalet, og at de overskydende 0,1 mio. kr. i forhold til den faktiske servicerammereduktion tillægsbevilges usikkerhedspuljen.

DUT og andre reguleringer

I henhold til det nye lov- og cirkulære-program for 2018 bliver Frederiksberg Kommunes serviceramme opjusteret med 5,0 mio. kr. som følge af den almindelige DUT-regulering. Ændringerne er indarbejdet i 2. forventet regnskab. De væsentligste sager er:

- Databeskyttelsesforordningen. Kommunerne kompenseres for den nye opgave. Frederiksbergs andel udgør 994 t.kr. i 2018 (MAG)
- Forebyggelse af konkurser på hjemmehjælpsområdet. Kommunerne forpligtes bl.a. til at indhente bankgarantier og udarbejde beredskabsplaner. Frederiksbergs andel udgør 178 t.kr. i 2018 (MAG)
- Frit valg af genoptræning. Borgerne får ret til frit valg af genoptræning. Kommunerne kompenseres for opgaven med at tilvejebringe dette samt sikre at genoptræningsforløb opstartes senest 7 dage efter udskrivning. Frederiksbergs andel udgør 1.374 t.kr. i 2018. (ÆOU)
- Aflastning af pårørende og indsats for en værdig død. Der er afsat midler i Finansloven 2018 til at understøtte kommunernes arbejde med at aflaste pårørende og skabe en værdig død for de ældre. Frederiksbergs andel udgør i alt 2.017 t.kr. i 2019, hvoraf der udmøntes 200 t.kr. De resterende midler reserveres til imødegåelse af udgiftspres under Ældre- og Omsorgsudvalgets område. (ÆOU)
- Kompetenceløft til det kommunale sundhedspersonale. Der er afsat et enhedsbeløb i økonomiaftalen til finansiering af konkrete uddannelsesforløb. Frederiksbergs andel udgør i 2018 1.648 t.kr, hvoraf der udmøntes 1.000 t.kr. De resterende midler reserveres til imødegåelse af udgiftspres under Ældre- og Omsorgsudvalgets område. (ÆOU)
- Øget fleksibilitet i dagtilbud vedrører flere initiativer som skal øge fleksibiliteten og det frie valg for familierne. Frederiksbergs andel udgør 557 t.kr. i 2018. (BU)

Der henvises i øvrigt til bilag 2 i 2. finansiell orientering, hvor der findes en fuld liste over sagerne.

Lige som sidste år indgår der, udover opgaveændringerne i lov- og cirkulæreprogrammet, også en række andre reguleringer, der påvirker serviceudgifterne i 2018. Væsentligst drejer det sig om 2,0 mio. kr. vedrørende aflastning af pårørende og en værdig død, 1,7 mio. kr. til kompetenceløft til det kommunale sundhedspersonale samt i alt 0,3 mio. kr. til synlighed og åbenhed om resultater samt cyber- og informationssikkerhed på sundhedsområdet. Sidstnævnte alene i 2018. Hertil kommer en efterregulering for driften af særlige pladser i psykiatrien. Servicrammen opskrives dermed med netto 3,8 mio. kr. som følge af andre reguleringer.

1.3 Andre opmærksomhedspunkter under serviceudgifter

Forøgelse af det administrative personale

I lighed med 1. forventet regnskab, indgår der i 2. forventet regnskab ændringer, der medfører en forøgelse af det administrative personale enten i form af omflytning af budget eller som merforbrug, der søges tillægsbevillet. Omflytning fra fællesudgifter til de administrative løn- og overheadbudgetter kræver Magistraten godkendelse, jf. principper for økonomistyring i Frederiksberg Kommune. Nedenfor gennemgås de enkelte bevægelser.

Midlertidige forøgelse med fuld finansiering

I forbindelse med udmøntningen af Mønsterbryderpuljen blev midler til ansættelse af socialrådgivere i daginstitutioner og udvidelse af socialrådgiverfunktionen på fire udvalgte skoler placeret under forebyggende foranstaltninger på Børneudvalget. Udgifterne hertil på 1,9 mio. kr. hører dog til under Magistraten, hvorfor det indstilles, at ændringen bevilges. Ændringen er kun for indeværende år.

Permanente forøgelse på Magistratens område

I udbudsplanen for budget 2018 findes en negativ pulje vedr. bygningsservice. Puljen er en effektivisering, som realiseres ved implementering af nyt sourcingsnit i bygningsservice. Effektiviseringen hentes ved implementeringen af en mere effektiv organisering af opgaveløsningen i forhold til, hvilke opgaver der løses internt af bygningsservice og hvilke opgaver, der løses eksternt af private leverandører. De budgetmæssige konsekvenser af det nye sourcingsnit er outsourcing af årsværk fra bygningsservice og dermed en reduktion af lønbudgettet under Bolig- og Ejendomsudvalget. Hertil konverteres enkelte af disse årsværk til bestillerfunktionen under Magistraten svarende til 0,55 mio. kr. i 2018 og 1,1 mio. kr. i 2019 og frem, da der fremover skal gennemføres flere opgaver ved ekstern leverandør. Ændringen er således udgiftsneutral og det indstilles at ændringen bevilges.

Korrektion på et demografireguleret område

Det skal bemærkes, at der til 2. forventet regnskab er indmeldt en mindre afvigelse, der afspejler en korrektion af demografireguleringerne ved 1. forventet regnskab. Det drejer sig om en teknisk korrektion på 0,1 mio. kr. vedrørende hjemmeplejeaktiviteten på Ældre- og Omsorgsudvalgets område.

Idet der er tale om korrektioner af de demografiregulerede budgetter snarere end reelle afvigelser, indstilles det derfor, at der tillægsbevilges 0,1 mio. kr. til Ældre- og Omsorgsudvalget med modpost på den generelle usikkerhedspulje.

Status på usikkerhedspuljen

Den generelle usikkerhedspulje udgør før 2. forventet regnskab 10,1 mio. kr. Hvis indstillingerne med denne sag godkendes, sænkes niveauet til 7,2 mio. kr. Ændringerne omhandler ovenstående tekniske korrektion vedrørende hjemmeplejeaktiviteten, hvor der tilgår usikkerhedspuljen 0,1 mio. kr. samt udgifter til midlertidige ekstra plejeboliger, der reducerer puljen med 0,8 mio. kr. Der har tidligere været afsat en specifik pulje til midlertidige ekstra plejeboligpladser. Denne pulje blev dog nulstillet i 1. forventet regnskab og det resterende budget tilgik usikkerhedspuljen. Der tillægsbevilges derfor samlet -0,7 mio. kr. til usikkerhedspuljen med modpost på Ældre- og Omsorgsudvalget. Tiltrædes de ansøgte afvigelser på 1,5 mio. kr. med modpost på usikkerhedspuljen, vil puljen herefter udgøre 8,0 mio. kr. Derudover justeres usikkerhedspuljen med 0,8 mio. kr. for at sikre sammenhæng imellem servicramme og budget. Herefter udgør usikkerhedspuljen 7,2 mio. kr.

Det anbefales at fastholde puljen på det reducerede niveau, således eventuelle nye udfordringer resten af året kan imødegås.

Servicerammen

Servicerammen kan blive justeret som følge af landsdækkende politiske ændringer, og tabel 2 nedenfor opgør alle ændringer i forhold til Frederiksbergs vedtagne budget, der var lig servicrammen for 2018.

Tabel 4: Serviceramme for Frederiksberg Kommune i 2018

Serviceudgifter (mio. kr.)	Beløb
Vedtaget budget	3.997,0
P/L-regulering – Korrektion	-12,7
DUT – Korrektion	5,0
Andre reguleringer	3,8
Serviceramme	3.993,2

At summen ikke stemmer skyldes afrundinger, og at bagvedliggende beregninger regner med flere decimaler

Samlet set er servicrammen reduceret med 3,85 mio. kr. i forhold til det oprindelige niveau i vedtaget budget, som følge af ændringerne vedrørende DUT, P/L og andre reguleringer.

1.4 Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering

Nedenstående tabel 3 viser de indmeldte afvigelser og tillægsbevillinger på overførselsudgifter i forhold til det korrigerede budget 2018. Samlet set forventes der et merforbrug på 23,3 mio. kr., hvoraf et samlet mindreforbrug på 3,3 mio. kr. søges tillægsbevilget med modpost på kassen. Samlet forventes derfor et merforbrug på 26,6 mio. kr.

Tabel 5: Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering.

Overførselsudgifter (mio. kr.)	Korr. Budget 2018	2. FR 2018	Afvigelse 2018	Foreslåede tillægsbevillinger 2018	Afvigelse efter tillægsbevillinger
01 Magistraten	11,6	12,2	0,6	0,6	0,0
02 Bolig- og Ejendomsudvalget	-6,7	-6,7	0,0	0,0	0,0
04 Ældre- og Omsorgsudvalget	0,8	1,7	0,9	0,9	0,0

06 Børneudvalget	8,8	4,0	-4,8	-4,8	0,0
07 Socialudvalget	-2,9	-2,9	0,0	0,0	0,0
09 Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	1.062,5	1.074,1	11,6	0,0	-11,6
10 Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	426,0	441,0	15,0	0,0	-15,0
<i>Heraf aktivitetsbestemt medfinansiering</i>	<i>426,0</i>	<i>441,0</i>	<i>15,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-15,0</i>
Samlet	1.500,1	1.523,3	23,2	-3,3	-26,6

Magistraten

Der er på Magistratens område indmeldt et samlet merforbrug på 0,6 mio. kr., der vedrører faldende indtægter i forhold til tjenestemandsansatte i forsyningsvirksomhederne, der alene omfatter en særskilt usikkerhedspulje vedrørende aktivitetsbestemt medfinansiering.

Ældre- og Omsorgsudvalget

På Ældre- og Omsorgsudvalgets område er der merforbrug på 0,9 mio. kr., der hovedsageligt vedrører tomgangsleje til pensionistboliger i forbindelse med helhedsplanen Solbjerg Have. Tomgangslejen er blevet dyrere end forventet, da projektet er forsinket og flere boliger har været tomme end forventet. Midlerne søges tillægsbevilget med modpost på kassen.

Børneudvalget

Under Børneudvalgets område forventes der et samlet mindreforbrug på 4,8 mio. kr., der søges tillægsbevilget med modpost på kassen. Mindreforbruget dækker primært over merindtægter på 3,9 mio. kr. vedrørende særligt dyre enkeltsager.

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

Under Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets område forventes der samlet set et merforbrug på 11,6 mio. kr. Merforbruget dækker et samlet forventet merforbrug på i alt 29,0 mio. kr. primært vedrørende ressourceforløbsydelse og dagpenge til forsikrede ledige og forventede mindreforbrug på i alt 17,4 mio. kr. primært vedrørende beskæftigelsesordninger og udgifter til sygedagpenge.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget forventes et merforbrug vedr. aktivitetsbestemt medfinansiering. Årsagen er, at der er kommet en samlet efterregulering af området, der er større end forventet.

Midtvejsregulering

I forbindelse med Økonomiaftalen for 2019 foretages en midtvejsregulering på 2,5 mia. kr. landsplan vedrørende overførselsudgifterne. Dette svarer til, at Frederiksbergs finansiering reduceres med 50,4 mio. kr., som fremgår af bilag 4.

2. Anlægsudgifter

Der er ved 2. forventet regnskab gennemført en reperiodisering af samtlige anlægsprojekter med henblik på at sikre, at anlægsrammen for 2018 kan overholdes.

Der arbejdes igen i 2018 med en negativ anlægspulje, der afspejler forventede forskydninger og mindreforbrug på de igangværende projekter, og som på nuværende tidspunkt udgør 92,2 mio. kr.

Nedenstående tabel 4 viser de indmeldte afvigelser og ansøgte tillægsbevillinger for anlægsudgifterne inden for anlægsrammen i forhold til det korrigerede budget, der er lig med anlægsrammen for 2018.

Tabel 6: Anlægsudgifter inden for anlægsrammen.

Anlægsudgifter (1.000 kr.)	Korr. Budget	2. FR 2018	Afvigelser 2018	TB 2018
----------------------------	-----------------	---------------	--------------------	------------

	2018			
Magistraten	41.454	33.185	-8.269	0
Bolig- og Ejendomsudvalget	83.121	76.945	-6.176	0
Undervisningsudvalget	69.149	62.495	-6.654	0
Ældre- og Omsorgsudvalget	14.902	6.842	-8.060	-7.065
Kultur- og Fritidsudvalget	17.776	17.896	120	0
Børneudvalget	30.308	26.428	-3.880	0
Socialudvalget	19.768	5.703	-14.065	0
By- og Miljøudvalget	140.154	133.132	-7.022	0
Korrigeret budget - Eksklusiv negativ pulje	416.632	362.626	-54.006	-7.065
Negativ anlægspulje	-92.206	0	92.206	7.065
Yderligere forskydninger og mindreforbrug	0	-38.200	-38.200	0
Korrigeret budget - Inklusiv negativ pulje	324.426	324.426	0	0
Heraf negativ anlægspulje	-85.141	0	0	0

Status

Som det fremgår af tabel 4 ovenfor, så er der samlet set ved 2. forventet regnskab indmeldt forskydninger og mindreforbrug på 54,0 mio. kr. Heraf vedrører langt størstedelen tidsmæssige forskydninger samt projekter, hvor der fortsat er usikkerhed om størrelsen af det forventede mindreforbrug.

Der søges samlet om tillægbevilling 129,9 mio. kr. vedrørende Ingeborggården, da forsinkelsen er indarbejdet i direktionens forslag til anlægsplan. Forsinkelsen indebærer tillægbevilling både inden for og uden for anlægsrammen jf. bilag 2b.

Det indstilles, at de ansøgte mindreforbrug i 2018 bevilges med modpost på den negative anlægspulje i 2018. Den negative anlægspulje for 2018 nedskrives således med 7,1 mio. kr. og udgør herefter 85,1 mio. kr.

Der er indmeldt mindreforbrug og forskydninger på 46,9 mio. kr. som ikke søges tillægsbevilget på nuværende tidspunkt, som følge af usikkerhed. Men alle de indmeldte mindreforbrug vil dog fortsat medvirke til at sikre overholdelse af anlægsrammen. I forhold til at udmønte den negative anlægspulje reterer der imidlertid fortsat en udfordring på 38,2 mio. kr., der vil skulle udmøntes gennem yderligere forskydninger og mindreforbrug i den resterende del af året.

Der er tale om en forbedring i forhold til den seneste status på anlægsrammen ved månedsopfølgning ultimo maj, hvor udfordringen blev opgjort til 48,5 mio. kr. Dette skyldes blandt andet, at der er meldt yderligere mindreforbrug på projekter, der ved 1. forventet regnskab ikke var meldt ind på grund af stor usikkerhed.

På nuværende tidspunkt vurderes det fortsat som sandsynligt, at der vil opstå større mindreforbrug på ét eller flere anlægsprojekter, og erfaringsmæssigt vil der endvidere altid opstå en række små mindreforbrug fordelt over en lang række projekter. Udfordringen er dog større end på samme tidspunkt sidste år, og den vurderes til at være af en størrelse, der betyder, at forvaltningen vil arbejde med en ændret periodisering af anlægsprojekter, der vil kunne modgå et eventuelt merforbrug, således anlægsrammen for 2018 overholdes.

Det vil derfor på denne baggrund ikke kunne anbefales at fremrykke projekter fra 2019 til 2018. Forvaltningen blev i forbindelse med Magistratens behandling af 1. forventet regnskab anmodet om en vurdering af en eventuel fremrykning af anlægsprojektet vedrørende skolegården ved Skolen ved Søerne. I tråd med ovenstående vurderes det ikke muligt at fremrykke dette projekt. Det er herudover forvaltningens vurdering, at det planlægningsmæssigt ikke vil være hensigtsmæssigt at fremrykke projektet.

Status på salg af ejendomme

I tilknytning til Frederiksberg Kommunes strategi for salg af ejendomme blev der i august 2016 udarbejdet en opgørelse over det forventede provenu ved salg af en række kommunale ejendomme i perioden 2016-19. I forbindelse med 2. forventet regnskab er der udarbejdet en opdateret status.

I den oprindelige plan var der i 2016-18 forudsat samlede salgsindtægter for 97,6 mio. kr. Der er på nuværende tidspunkt realiseret 33,7 mio.kr. svarende til 63,9 mio. kr. mindre end oprindeligt forudsat. Planen er siden blevet nedjusteret som følge af udskydelser af salg, ændrede salgsvurderinger, lavere indtægter ved salg og evt. fravalg af salg, der behandles på Magistraten 20. august 2018. Det samlede salg i perioden 2016-2018 er derfor nu nedjusteret til 48,7 mio. kr.

Der henvises til bilag 6 for en gennemgang af de enkelte salgsprojekter.

3. Indtægter

På indtægtssiden, der dækker over skatter, tilskud og udligning, renter samt udligning af købsmoms, forventes der netto mindreindtægter på 42,7 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

På skatter forventes der merindtægter på samlet set 8,9 mio. kr. som følge af merindtægter for forskerskat på 11,6 og mindreindtægter fra grundskyld og dækningsafgifter på 2,7 mio. kr. På renter forventes der samlet set mindreindtægter 1,0 mio. kr. På tilskud og udligning forventes netto merudgifter på 50,7 mio. kr. primært som følge af merudgifter på 52,4 mio. kr. vedrørende midtvejsregulering af overførselsudgifter og nedjusteret pris- og lønudvikling.

4. Brugerfinansierede område

Der forventes på nuværende tidspunkt ingen væsentlige afvigelser på det brugerfinansierede område, hverken på drift eller anlæg.

5. Øvrige finansielle poster

På øvrige finansielle poster, der dækker over afdrag, lånoptagelse samt finansforskydninger, forventes der netto merudgifter på 41,0 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

På afdrag forventes der merudgifter på 13,8 mio. kr. primært som følge i forbindelse med indfrielse af restgælden i ejendommen Betty Nansens Alle 51-53.

På lånoptagelse forventes der mindre lånoptagelse på 114,3 mio. kr. som følge af forsinkelse af projektet vedrørende ombygning af Ingeborggården.

På øvrige finansforskydninger forventes der samlet set forskydninger svarende til en mindreudgifter på 87,0 mio. kr. i 2018 væsentligst som følge af en reduceret deponeringsforpligtelse, reduceret indskud af grundkapital til Landsbyggefonden samt merindtægt i forbindelse med førtidig indfriet gældsbrev.

6. Opfølgning på effektiviseringer, investeringer, tekst og anlæg i budget 2018

Forvaltningen har i forbindelse med 2. forventet regnskab udarbejdet en opdateret status på tiltag i budget 2018. Der er fulgt op på både effektiviseringer, udvidelser, tekststykker og anlæg påbegyndt i 2018. Status for de enkelte delelementer fremgår af bilag 5.

Den angivne status er beskrevet og markeret med enten grøn, gul eller rød, som indikerer, hvordan udmøntningen/implementeringen forløber. Farvekoden grøn indikerer, at initiativet forløber som planlagt. Gul indikerer, at der er opstået usikkerhed enten vedrørende tidsplanen, budgetoverholdelsen eller kvaliteten. Rød betyder, at initiativet ikke forventes at kunne implementeres/udmøntes i sin oprindelige form.

Status på budget 2018 er overordnet set, at initiativerne forløber som planlagt. Dermed forventes det også, at effektiviseringerne altovervejende udmøntes som forudsat.

Et enkelt anlægsprojekt på By- og Miljøudvalgets område vedrørende Byrummet Sylows Alle er forsinket.

Økonomi

På baggrund af indmeldingerne til 2. forventet regnskab forventes der i 2018 et samlet kassetræk på 127,8 mio. kr., hvilket resulterer i en forventet kassebeholdning på 785,5 mio. kr. ultimo 2018.

For den forventede kassebeholdning er der tale om en forværring af kassen på 54,1 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, hvilket hovedsageligt skyldes netto merudgifter vedrørende tilskud og udligning.

Tabel 7: Strukturel balance, resultat og kassepåvirkning.

Regnskabsoversigt (1.000 kr.)	Opr. Budget 2018	Korr. Budget 2018	2. FR 2018	Afvigelse Opr. budget	Afvigelse Korr. budget	TB 2018
Indtægter i alt	-5.789,8	-5.820,9	-5.778,2	11,7	42,7	42,7
Driftsudgifter i alt	5.526,1	5.496,6	5.541,9	15,8	45,3	6,8
Serviceudgifter	3.997,5	3.996,3	4.018,4	20,9	22,1	10,2
Aktivitetsbestemt medfinansiering	426,1	426,1	441,1	15,0	15,0	0,0
Overførselsudgifter	1.102,5	1.074,1	1.082,4	-20,1	8,2	-3,3
STRUKTUREL BALANCE	-263,7	-324,3	-236,3	27,5	88,1	49,5
Anlægsudgifter i alt	371,5	339,1	264,2	-107,4	-75,0	-85,8
Brugerfinansieret område	57,5	61,2	61,2	3,7	0,0	0,0
Resultat i alt (- = overskud)	165,3	76,1	89,1	-76,2	13,1	-36,3
Kassebeholdning primo	913,3					
Årets resultat	164,8	76,1	89,1	-75,7	13,1	-36,3
Lånoptagelse	-732,1	-171,9	-57,6	674,5	114,3	114,3
Finansforskydninger	32,7	77,8	-9,2	-41,9	-87,0	-32,8
Afdrag på lån	663,1	91,6	105,4	-557,6	13,8	-1,9
Kassepåvirkning (- = kasseforbrug)	-128,5	-73,7	-127,8	0,7	-54,1	-43,3
Kassebeholdning ultimo	784,8	839,6	785,5			

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Magistraten den 20. august, og Kommunalbestyrelsen den 27. august 2018.

Fremlægges til orientering i fagudvalg parallelt med Magistratsbehandling den 20. august 2017.

Bilag

Bilag 0 - Læsevejledning til 2 forventet regnskab 2018

Bilag 1a - Bevillingsoversigt

Bilag 1b - Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Bilag 2a - Driftsafvigelser fordelt på udvalg

Bilag 2b - Anlægsafvigelser fordelt på udvalg

Bilag 3a - Magistraten

Bilag 3b - Bolig- og Ejendomsudvalget

Bilag 3c - Undervisningsudvalget

Bilag 3d - Ældre- og Omsorgsudvalget

Bilag 3e - Kultur- og Fritidsudvalget

Bilag 3f - Børneudvalget

Bilag 3g - Socialudvalget

Bilag 3h - By- og Miljøudvalget

Bilag 3i - Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

Bilag 3j - Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Bilag 3k - Servicerrammeneutrale afvigelser

Bilag 3l - Afvigelser på anlægsprojekter

Bilag 4 - Finansielle poster

Bilag 5 - Opfølgning på tiltag i budget 2018